

ANÀLISI ESTRATÈGICA DE POSSIBLES PROJECTES EUROPEUS METROPOLITANS AL CAMP DE TARRAGONA

PROJECTE A – SISTEMA METROPOLITÀ D'INFRASTRUCTURA VERDA I REFUGIS CLIMÀTICS

A/A Associació
per a l'Impuls Metropolità
del Camp de Tarragona (AIMCT)

ÍNDEX

Encaix estratègic en <i>LIFE – Climate-change adaptation / Nature-based solutions</i>	3
Resum executiu.....	4
1. Punt de partida territorial.....	4
2. Encaix en el programa LIFE	5
2.1 Instrument recomanat.....	5
2.2 Marc jurídic i programàtic.....	6
3. Definició estratègica del projecte	6
4. Teoria del canvi i indicadors.....	7
5. Elegibilitat i model de governança.....	8
5.1 Cooperació europea i socis de referència.....	8
6. Estructura financera preliminar.....	10
7. Riscos de la candidatura	10
8. Full de ruta recomanat.....	11
9. Nota conceptual preliminar.....	11
10. Fonts i referències principals.....	12

Encaix estratègic en *LIFE – Climate-change adaptation / Nature-based solutions*

Entitat	Associació per a l'Impuls Metropolità del Camp de Tarragona (AIMCT)
Objecte	Maduració estratègica i encaix en el finançament europeu
Data	15 de setembre de 2026
Estat	Informe previ – fase anterior a una possible candidatura

Resum executiu

El projecte A presenta un encaix sòlid amb LIFE, especialment amb els Standard Action Projects (SAP) del subprograma Climate Change Mitigation and Adaptation, sempre que la intervenció es formuli com una demostració territorial d'adaptació climàtica basada en solucions basades en la natura, amb impactes mesurables, capacitat de replicació i potencial per mobilitzar diversos municipis del Camp de Tarragona. Com a dimensió europea d'aprenentatge i replicació, es prioritzen dos territoris de referència: l'emergent Àrea Metropolitana do Minho (Portugal) i la Split Urban Agglomeration (Croàcia), vinculant sempre la seva eventual participació a tasques concretes i evitant una internacionalització merament formal.

Conclusió sobre el finançament

L'opció recomanada és madurar durant 2026–2027 un projecte LIFE SAP d'adaptació climàtica centrat en una xarxa verda i blava metropolitana, corredors ecològics, refugis climàtics, gestió hídrica/SUDS i reducció de la vulnerabilitat davant la calor extrema i les inundacions. La taxa de cofinançament de referència per als SAP és de fins al 60 % dels costos elegibles; la resta s'ha de cobrir amb aportacions pròpies o altres fonts compatibles, sense doble finançament.

La documentació de juliol de 2026 ja situava el projecte en un rang orientatiu de 3–6 M€ i assenyalava que una entitat pública pot liderar-lo sense l'exigència d'un consorci transnacional. Aquesta hipòtesi és coherent amb el marc LIFE vigent, tot i que el pressupost final s'ha de dimensionar a partir de les actuacions i no d'un import objectiu prefixat.

1. Punt de partida territorial

Cal destacar activitats prèvies desenvolupades al territori, com ara el cicle Mirades Metropolitanes, celebrat durant la tardor de 2024, o el cicle de ponències ja impulsat per l'AIMCT sobre infraestructura verda, urbanisme i habitatge, desenvolupament econòmic i innovació, cultura, mobilitat i serveis bàsics. El contingut generat per aquestes activitats proporciona una base territorial clara per justificar la necessitat del projecte. Les conclusions identifiquen com a prioritats metropolitanes la connectivitat dels espais públics urbans i naturals, la coordinació intermunicipal i l'articulació d'eixos verds i blaus. En matèria de sostenibilitat, també s'hi incorpora l'adaptació a sequeres i onades de calor i es proposen explícitament solucions basades en la natura, inclosos corredors verds per afavorir la biodiversitat i la regulació tèrmica.

Fragmentació territorial i necessitat de connectar els espais urbans i naturals mitjançant una infraestructura verda i blava coherent.

Exposició creixent a episodis extrems: onades de calor, sequera, pluges intenses i inundacions.

Necessitat de passar d'actuacions municipals aïllades a una lògica metropolitana amb estàndards, dades i indicadors comuns.

Oportunitat d'integrar adaptació climàtica, biodiversitat, salut, espai públic, mobilitat activa i gestió de l'aigua.

2. Encaix en el programa LIFE

2.1 Instrument recomanat

La via prioritària és el subprograma LIFE – Climate Change Mitigation and Adaptation, mitjançant un Standard Action Project (SAP) orientat a l'adaptació. El Reglament (UE) 2021/783 defineix els SAP com els projectes, diferents dels projectes estratègics integrats, els projectes estratègics de natura i els projectes d'assistència tècnica, que persegueixen els objectius específics del programa. La qualitat regeix el procés d'avaluació i adjudicació, mentre que la replicabilitat i el potencial catalitzador constitueixen elements rellevants de valoració.

Element	Implicació per al projecte A
Tipus d'acció	SAP – Climate Change Adaptation, llevat que durant la maduració s'identifiqui una estratègia regional o nacional formal que justifiqui un SIP.
Cofinançament	Fins al 60 % dels costos elegibles, d'acord amb l'article 9.4 del Reglament LIFE per a les accions previstes a l'article 11.2, lletres a–d.
Consorci transnacional	No és un requisit general per als SAP. Es pot articular una associació principalment territorial si aporta capacitat tècnica i d'implementació.
Durada	Ha de ser proporcional al pilot i a la possibilitat de mesurar-ne els resultats; normalment és pluriennal i s'ha de concretar d'acord amb la convocatòria aplicable.
Valor europeu	Cal demostrar innovació o caràcter demostratiu, transferència, replicabilitat i

Element	Implicació per al projecte A
	contribució a les polítiques climàtiques de la UE.
Situació 2026	La convocatòria LIFE 2026 de SAP Climate Change Adaptation tanca el 22/09/2026; en el marc d'aquesta assistència es planteja una maduració posterior, no una candidatura immediata.

2.2 Marc jurídic i programàtic

- Reglament (UE) 2021/783, pel qual s'estableix el Programa LIFE 2021–2027 i se'n defineixen els objectius, els tipus d'acció, l'elegibilitat i les taxes màximes de cofinançament.
- Programa de Treball Pluriennal LIFE 2025–2027, que concreta les prioritats i l'aplicació del programa per al tram final del marc financer.
- Convocatòria anual aplicable i documentació corresponent del Funding & Tenders Portal, que prevalen pel que fa als criteris, el pressupost, el calendari i els formularis específics.
- Reglament financer de la UE (Reglament (UE, Euratom) 2024/2509), aplicable a la gestió pressupostària, les subvencions, els controls i la protecció dels interessos financers.

3. Definició estratègica del projecte

Es proposa evolucionar des de la idea genèrica d'"infraestructura verda + refugis climàtics" cap a un sistema metropolità demostratiu, amb una lògica comuna, diversos pilots complementaris i un marc de replicació. La candidatura ha d'evitar presentar-se com una suma d'obres municipals desconnectades.

Component	Contingut proposat	Resultat esperat
Xarxa verda i blava	Corredors ecològics, connexions fluvials, parcs i eixos d'ombra entre nodes urbans.	Augment de la connectivitat ecològica i reducció de les illes de calor.
Refugis climàtics	Xarxa d'equipaments i espais públics adaptats amb ombra, vegetació, aigua i protocols d'ús.	Cobertura de la població vulnerable i accés a espais tèrmicament segurs.

Component	Contingut proposat	Resultat esperat
Aigua i SUDS	Jardins de pluja, paviments permeables, laminació, renaturalització de cursos d'aigua i gestió de l'escorrentia.	Reducció del risc pluvial i millora del cicle urbà de l'aigua.
Pilots de regeneració	Intervencions demostratives en entorns urbans vulnerables o d'alta exposició.	Prova de solucions replicables en diferents municipis.
Dades i indicadors	Línia de base climàtica, tèrmica, hídrica, de biodiversitat i d'ús ciutadà; seguiment abans/després.	Demostració quantitativa de l'impacte i evidència per a la replicació.
Governança metropolitana	Protocols comuns, coordinació tècnica i cartera de projectes escalables.	Capacitat institucional per donar continuïtat al model després de LIFE.

4. Teoria del canvi i indicadors

La lògica d'intervenció ha de vincular vulnerabilitat climàtica → actuació física i de governança → canvi mesurable → capacitat de replicació. La selecció final d'indicadors s'haurà d'ajustar a la convocatòria, però convé iniciar la línia de base ja durant 2026–2027.

Dimensió	Exemples d'indicadors de maduració
Calor	Temperatura superficial i de l'aire, hores de confort tèrmic, població situada a ≤10 min d'un refugi climàtic.
Aigua	m ³ d'escorrentia retinguda/infiltrada, superfície permeabilitzada i punts crítics d'inundació tractats.
Natura	Hectàrees restaurades, longitud de corredors connectats i espècies/hàbitats afavorits.

Dimensió	Exemples d'indicadors de maduració
Ús social	Persones usuàries, accessibilitat universal, ús per part de grups vulnerables i percepció de confort i seguretat.
Replicació	Municipis que adopten estàndards, inversions complementàries mobilitzades i actuacions ampliades o replicades.

5. Elegibilitat i model de governança

LIFE admet, entre d'altres, entitats jurídiques públiques i privades establertes en països elegibles, d'acord amb l'article 12 del Reglament (UE) 2021/783 i amb les condicions de la convocatòria aplicable. Per al Camp de Tarragona, la qüestió clau no és únicament qui pot ser beneficiari, sinó quina entitat ha d'assumir la capacitat de coordinació, execució, contractació, cofinançament i manteniment posterior.

- AIMCT: paper recomanable de coordinació estratègica, governança, transferència i articulació metropolitana, subjecte a verificar-ne l'elegibilitat jurídica concreta en la convocatòria seleccionada.
- Municipis: socis essencials per a les actuacions físiques, els permisos, el manteniment i les dades locals.
- Diputació de Tarragona: possible soci institucional i tècnic, així com de cofinançament, segons l'arquitectura final.
- Universitats i centres de coneixement: línia de base, modelització climàtica, indicadors i avaluació.
- Entitats especialitzades: biodiversitat, aigua, salut pública, participació i transferència.

Aquests socis locals es poden complementar amb cooperació europea i amb territoris de referència d'altres països europeus, tal com es detalla a continuació. Tot i que aquesta dimensió transnacional no és obligatòria per a un LIFE SAP, pot reforçar el valor europeu del projecte quan aporta contingut substancial en matèria de demostració, transferència i replicació.

5.1 Cooperació europea i socis de referència

LIFE no exigeix, amb caràcter general, un consorci transnacional per a un Standard Action Project. Per aquest motiu, la incorporació de socis europeus s'ha de justificar per la seva aportació real a la demostració, la comparació de resultats o la replicació. Es proposen dos territoris complementaris: Minho, com a metròpoli policèntrica emergent, i Split, com a aglomeració mediterrània consolidada amb experiència en governança territorial integrada.

Territori europeu	Escala i perfil	Valor estratègic i paper recomanat
Àrea Metropolitana do Minho (Portugal) – en procés de constitució	Referència territorial actual: Cávado + Ave, 14 municipis i 835.060 habitants (Censos 2021). El perímetre definitiu de la futura àrea metropolitana encara s'ha de formalitzar.	Territori policèntric ibèric amb reptes supramunicipals de mobilitat, habitatge, medi ambient i planificació, especialment comparable al Camp de Tarragona. Soci d'aprenentatge i replicació, preferentment a través de Braga i Guimarães i, segons l'abast final, de les CIM do Cávado e do Ave. En LIFE només s'hauria d'incorporar formalment si assumeix activitats, lliurables i indicadors concrets.
Split Urban Agglomeration (Croàcia)	13 ciutats i municipis; 306.229 habitants (Cens 2021). Aglomeració formalitzada i vinculada a una estratègia urbana integrada i a l'ITI.	Context costaner i mediterrani, governança supramunicipal i experiència en transició verda i inversió territorial integrada. Aporta una referència madura per contrastar solucions davant la calor, la gestió de l'aigua, l'espai públic i la connectivitat verda. Pot actuar com a territori demostrador o de replicació i com a soci de coneixement; la seva incorporació al consorci ha de dependre d'un paquet de treball clarament definit.

La combinació Minho–Split és útil perquè aporta dos nivells de maduresa diferents: un territori que està construint la seva governança metropolitana i un

360SMARTM, SLU NIF: B67824490 Carrer Aragó 112, 2n 2a, 08015 Barcelona

Inscrita al Registre Mercantil de Barcelona

Tom 48098

Foli 214, full B572243

altre que ja disposa d'una arquitectura supramunicipal consolidada. Per a LIFE, el valor afegit europeu ha de quedar vinculat a resultats verificables i a una estratègia de replicació; si aquesta contribució no requereix pressupost propi, ambdós territoris es poden mantenir com a socis de cooperació i capitalització sense sobredimensionar el consorci.

6. Estructura financera preliminar

Prenent com a hipòtesi de treball un cost total de 3–6 M€, una contribució LIFE del 60 % implicaria aproximadament 1,8–3,6 M€ de subvenció i 1,2–2,4 M€ de cofinançament. Aquestes xifres són únicament orientatives i s'hauran de recalcular a partir del pressupost elegible real.

Cost total hipotètic	LIFE 60%	Cofinançament 40 %
3,0 M€	1,8 M€	1,2 M€
4,5 M€	2,7 M€	1,8 M€
6,0 M€	3,6 M€	2,4 M€

Cal evitar el doble finançament d'un mateix cost. D'acord amb l'article 16 del Reglament LIFE, una mateixa acció pot rebre contribucions d'altres programes de la Unió sempre que les aportacions no cobreixin els mateixos costos i que el finançament acumulat no superi el total dels costos elegibles; també es poden articular altres fonts públiques o privades d'acord amb les normes que resultin aplicables.

7. Riscos de la candidatura

Risc	Mitigació proposada
Projecte percebut com una obra ordinària	Introduir pilots demostratius, innovació metodològica i avaluació abans/després.
Fragmentació municipal	Definir una lògica metropolitana, criteris comuns i paquets de treball transversals.
Base d'evidència climàtica insuficient	Elaborar mapes de vulnerabilitat i una línia de base quantitativa abans de tancar el disseny.

Risc	Mitigació proposada
Manca de manteniment	Assegurar compromisos postprojecte i un model de manteniment des de la fase de candidatura.
Cofinançament insuficient	Aprovar una arquitectura financera i els compromisos polítics abans de presentar la candidatura.

8. Full de ruta recomanat

- Setembre–novembre de 2026: definir els municipis pilot, el mapa d'actius verds i blaus i de riscos climàtics, i una primera cartera d'actuacions.
- Novembre de 2026–gener de 2027: seleccionar entre 4 i 6 pilots amb una elevada capacitat demostrativa; fixar indicadors i una metodologia comuna.
- Primer semestre de 2027: tancar el partenariat, les responsabilitats, els permisos, el manteniment i el cofinançament; contrastar l'encaix amb la convocatòria LIFE vigent.
- Un cop publicada la convocatòria aplicable i abans del termini de tancament: convertir la nota conceptual en una arquitectura completa de candidatura, amb pressupost per paquets de treball i pla de replicació.

9. Nota conceptual preliminar

Nom de treball del projecte

GREEN RESILIENT CAMP DE TARRAGONA – Xarxa metropolitana d'infraestructura verda i blava i refugis climàtics

Objectiu: demostrar un model metropolità replicable d'adaptació a la calor extrema, la sequera i els episodis de pluja intensa mitjançant una xarxa connectada d'infraestructura verda i blava, refugis climàtics i solucions basades en la natura, governada conjuntament pels municipis del Camp de Tarragona.

Es proposa articular la dimensió europea amb Minho i Split, subjecte a la confirmació de la seva participació, per comprovar la transferibilitat del model entre una metròpoli ibèrica emergent i una aglomeració mediterrània ja institucionalitzada.

Innovació proposada: passar d'intervencions municipals aïllades a un sistema comú de prioritització de la vulnerabilitat, disseny, monitoratge i manteniment, amb pilots físics en diferents contextos urbans i mètriques homogènies que permetin comparar, aprendre i replicar.

10. Fonts i referències principals

[1] Reglament (UE) 2021/783, pel qual s'estableix el Programa LIFE. Base jurídica de LIFE; tipus d'acció, criteris i cofinançament. [Font oficial](#)

[2] LIFE Multiannual Work Programme 2025–2027. Marc programàtic vigent. [Font oficial](#)

[3] LIFE Calls for Proposals 2026 – CINEA. Calendari i línies de 2026, inclòs el SAP de Climate Change Adaptation. [Font oficial](#)

[4] Mirades Metropolitanes – Informe Recopilatori del Cicle, març 2025. Base territorial i estratègica del projecte.

[5] Oportunitats Europees 2027 – AIMCT, juliol 2026. Hipòtesi inicial de finançament i calendari.

[6] Câmara Municipal de Guimarães, “Braga e Guimarães lançam Área Metropolitana do Minho”, 21/07/2026. Inici formal del procés i obertura als municipis del Cávado i de l'Ave. Font oficial.

[7] INE / CCDR-N, Censos 2021. Població de referència: Cávado, 416.605 habitants + Ave, 418.455 habitants = 835.060 habitants.

[8] Grad Split, Strategija razvoja Urbane aglomeracije Split za razdoblje do kraja 2027. Àmbit de 13 entitats locals i marc de governança/ITI. Font oficial.

[9] Državni zavod za statistiku (Cens 2021), població de la Split Urban Agglomeration: 306.229 habitants; xifra utilitzada com a referència demogràfica de l'àmbit de 13 entitats locals.

Guillermo Corral

15 de setembre de 2026

ANÀLISI ESTRATÈGICA DE POSSIBLES PROJECTES EUROPEUS METROPOLITANS AL CAMP DE TARRAGONA

PROJECTE B – PROXIMITAT, REGENERACIÓ URBANA I HABITATGE ASSEQUIBLE

A/A Associació
per a l'Impuls Metropolità
del Camp de Tarragona (AIMCT)

ÍNDEX

Encaix estratègic en la European Urban Initiative – Innovative Actions (FEDER) 3	
Resum executiu.....	4
1. Punt de partida territorial.....	4
2. Què és tècnicament l'EUI dins del FEDER	5
2.1 Relació amb el 8 % de desenvolupament urbà sostenible.....	6
3. EUI-Innovative Actions: regles d'accés rellevants.....	6
3.1 Elegibilitat preliminar de l'AIMCT.....	7
4. Definició estratègica del projecte C	8
5. Innovació i lògica demostrativa	9
6. Estructura financera i elegibilitat de la despesa	9
7. Arquitectura de partenariat recomanada.....	10
7.1 Socis europeus de referència prioritzats	11
8. Criteris d'avaluació i preparació.....	12
9. Captació de finançament: estratègia EUI + FEDER	13
10. Full de ruta recomanat.....	14
11. Nota conceptual preliminar	14
12. Fonts i referències principals.....	15

Encaix estratègic en la European Urban Initiative – Innovative Actions (FEDER)

Entitat	Associació per a l'Impuls Metropolità del Camp de Tarragona (AIMCT)
Objecte	Maduració estratègica i encaix en el finançament europeu
Data	15 de setembre de 2026
Estat	Informe previ – fase anterior a una possible candidatura

Resum executiu

El projecte C es pot estructurar com un pilot metropolità de ciutat de proximitat que combini regeneració de teixits urbans, accés a serveis quotidians, mobilitat activa, reutilització i rehabilitació d'immobles i solucions d'habitatge assequible. En el marc d'EUI-Innovative Actions, el nucli ha de ser una solució innovadora provada en condicions urbanes reals, amb resultats mesurables i capacitat de replicació. Per al contrast europeu es prioritzen l'emergent Área Metropolitana do Minho (Portugal) i la Split Urban Agglomeration (Croàcia), seleccionades per la seva complementarietat en escala, policentrisme i maduresa de governança.

Aspecte crític actualitzat

El projecte manté un bon encaix conceptual i regulador amb EUI/FEDER, però avui no s'ha de tractar com una font de finançament 2027 confirmada perquè la darrera convocatòria de la EUI encara no s'han confirmat convocatòries futures.

L'estratègia de captació ha de mantenir el projecte preparat davant qualsevol reobertura o canvi i, en paral·lel, analitzar vies FEDER de gestió compartida i **estar preparats per la possible continuïtat de la EUI al 2027 o inclòs per al seu reforçament en el nou marc de finançament europeu 2028-2034 (EU Agenda for Cities – Driving Growth and Prosperity com a nou marc europeu).**

1. Punt de partida territorial

És important destacar activitats prèvies desenvolupades al territori, com els espais de debat i reflexió metropolitana impulsats des de 2024 i el cicle de ponències promogut per l'AIMCT sobre infraestructura verda, urbanisme i habitatge, desenvolupament econòmic i innovació, cultura, mobilitat i serveis bàsics. El contingut generat per aquests antecedents aporta una base territorial rellevant per justificar la necessitat del projecte i ha posat de manifest reptes compartits de regeneració urbana, connectivitat, inclusió i sostenibilitat. Entre les qüestions recurrents destaquen la degradació i infrautilització de part del parc immobiliari, la necessitat de millorar l'habitabilitat i adaptar els serveis urbans, el risc derivat d'una multicentralitat no coordinada i la conveniència d'avançar cap a una estratègia metropolitana coherent.

- Reforçar les centralitats urbanes existents en lloc d'augmentar la dispersió i la dependència del vehicle privat.
- Apropar habitatge, ocupació, comerç, cures, educació, cultura i espai públic mitjançant criteris de proximitat.
- Reactivar edificis i sòls infrautilitzats amb programes de rehabilitació i nous usos, incloent-hi habitatge assequible quan sigui pertinent.
- Millorar la connectivitat per a vianants i bicicletes i la connexió amb el transport públic entre barris i centralitats.

- Provar un model metropolità comú que es pugui replicar entre municipis amb morfologies diferents.

2. Què és tècnicament l'EUI dins del FEDER

La European Urban Initiative (EUI) no és un programa aliè al FEDER: la seva base jurídica es troba a l'article 12 del Reglament (UE) 2021/1058, que estableix que el FEDER donarà suport a l'EUI i que aquesta serà executada per la Comissió mitjançant gestió directa i indirecta. El mateix article estableix dues branques: (a) suport a accions innovadores i (b) desenvolupament de capacitats i coneixement, avaluacions d'impacte territorial, elaboració de polítiques i comunicació.

Aquesta distinció és important per a la captació de fons. EUI-Innovative Actions utilitza recursos FEDER, però no funciona com una convocatòria ordinària del Programa FEDER de Catalunya o d'Espanya sota gestió compartida. En EUI-IA la selecció es realitza en el marc europeu de la Iniciativa, amb els seus propis Terms of Reference, Guidance, contracte de subvenció i regles operatives. Per tant, convé evitar expressions com ara «convocatòria FEDER de Catalunya» quan es parla d'EUI-IA.

Capa normativa	Funció en el projecte
Reglament (UE) 2021/1058 FEDER/Fons de Cohesió	Base material del FEDER. L'art. 11 regula el desenvolupament urbà sostenible i reserva almenys el 8 % del FEDER nacional a aquesta finalitat; l'art. 12 crea l'EUI.
Reglament (UE) 2021/1060 – Disposicions comunes	Marc general dels fons de cohesió i del desenvolupament territorial integrat. És especialment rellevant per a l'arquitectura FEDER de gestió compartida; no converteix EUI-IA en una operació del programa regional.
Reglament financer (UE, Euratom) 2024/2509	Regeix els principis d'execució pressupostària, subvencions, controls, gestió directa o indirecta, conflictes d'interès i protecció dels interessos financers.
EUI-IA Call Terms of Reference + Guidance	Regles concretes d'elegibilitat, pressupost, partenariat, avaluació, costos, transferència, contractació i execució de cada convocatòria.

Capa normativa	Funció en el projecte
Normativa nacional i organitzativa aplicable	Contractació pública, ajuts d'Estat quan correspongui, fiscalitat i IVA, comptabilitat, permisos urbanístics i regles internes de cada soci.

2.1 Relació amb el 8 % de desenvolupament urbà sostenible

L'article 11 del Reglament 2021/1058 exigeix que almenys el 8 % dels recursos FEDER a escala nacional, sota l'objectiu d'Inversió en Ocupació i Creixement, es destinin al desenvolupament urbà sostenible. Aquesta obligació és estructural per a la programació FEDER en gestió compartida. L'EUI, en canvi, es regula separatament a l'article 12 i s'implementa per la Comissió en gestió directa o indirecta. Ambdós instruments comparteixen la política de desenvolupament urbà sostenible, però constitueixen canals de finançament diferents. Per a l'AIMCT, això obre una doble lectura: l'EUI com a vehicle d'innovació urbana europea i el FEDER de gestió compartida com a possible via d'escalat o alternativa financera.

3. EUI-Innovative Actions: regles d'accés rellevants

La quarta convocatòria de 2026 és la referència operativa més actual incorporada en aquest informe. Les seves regles no es poden donar per idèntiques per a una futura convocatòria inexistent o eventual, però constitueixen la millor base tècnica per preparar la governança del projecte.

Regla Call 4 (2026)	Implicació per al Camp de Tarragona
Màxim 2 M€ FEDER per projecte	El cost total màxim compatible amb un 80 % de cofinançament és de 2,5 M€ si se sol·licita el màxim.
Cofinançament FEDER fins al 80 %	El partenariat ha d'assegurar almenys un 20 % de contribució pròpia o compatible.
Implementació màxima de 2 anys	Obliga a seleccionar pilots madurs, amb permisos i capacitat d'execució ràpida.
Sol·licitant: autoritat urbana elegible	No pot presentar la proposta una consultora, agència o entitat no reconeguda com a urban authority.

Regla Call 4 (2026)	Implicació per al Camp de Tarragona
Llindar Call 4: 25.000 habitants (com a mínim)	Es pot assolir mitjançant una LAU elegible o una agrupació o associació d'autoritats urbanes segons les categories de la convocatòria.
MUA + AUA en agrupacions sense aglomeració formal	Un municipi actua com a Main Urban Authority; la resta de municipis elegibles figuren com a Associated Urban Authorities.
Delivery Partners	Entitats amb personalitat jurídica de la UE que executen activitats i pressupost. Diputacions o regions hi poden participar, però no com a MUA per si soles.
Cooperació i replicació europea	La Call 4 (2026) no incorpora un component formal de Transfer Partners. Minho i Split es proposen com a territoris europeus de referència, aprenentatge i futura replicació; no s'han de presentar com a Transfer Partners formals sota les regles de la Call 4. Si una futura convocatòria recupera aquest mecanisme, ambdós serien candidats sòlids subjectes a les seves regles específiques.

3.1 Elegibilitat preliminar de l'AIMCT

D'acord amb les regles de la Call 4, l'elegibilitat no s'ha d'assumir automàticament pel fet que l'AIMCT agrupi municipis. La FAQ oficial assenyala que només una autoritat urbana elegible pot presentar la proposta; les associacions o agrupacions sense estatus formal d'aglomeració han d'identificar una Main Urban Authority i la resta com a Associated Urban Authorities. En conseqüència, l'arquitectura més prudent és que un municipi elegible lideri formalment com a MUA i que l'AIMCT actuï com a estructura de coordinació o Delivery Partner si la seva personalitat jurídica i funcions hi encaixen. Aquesta conclusió s'ha de validar municipi per municipi amb la Correspondence Table i amb el Secretariat de l'EUI abans d'una candidatura real.

4. Definició estratègica del projecte

El projecte s'ha de centrar a experimentar una metodologia de «15 minuts» adaptada a un territori metropolitana policèntric. La innovació no rau només en cartografiar mancances, sinó en provar combinacions d'actuacions físiques, habitatge, serveis i mobilitat que modifiquin l'accessibilitat quotidiana en barris concrets i generin un model replicable.

Nom de treball

Metropolitan Proximity Neighbourhoods: regeneration, affordable living and everyday accessibility

Component pilot	Actuacions possibles	Valor EUI
Proximitat quotidiana	Reconfiguració de serveis i equipaments, microcentralitats, usos temporals o mixtos i programació de plantes baixes.	Solució integrada a les desigualtats d'accés, no una actuació sectorial aïllada.
Regeneració i rehabilitació	Reutilització d'edificis buits o infrautilitzats; millores d'habitabilitat, eficiència i accessibilitat.	Pilots físics visibles amb capacitat d'aprenentatge i replicació.
Habitatge assequible	Mecanismes pilot de mobilització i rehabilitació per a lloguer assequible o habitatge per a joves, vinculats a centralitats i serveis.	Integra l'habitatge dins d'una solució urbana més àmplia i connectada amb la proximitat quotidiana.
Mobilitat activa i connexió	Itineraris per a vianants i bicicletes, connexió amb el transport públic i eliminació de barreres.	Mesura l'accessibilitat real en temps i no només la distància geomètrica.
Inclusió i cures	Disseny amb perspectiva de gènere, accessibilitat universal i participació de grups vulnerables.	Reforça la dimensió social i el codisseny de la innovació.

Component pilot	Actuacions possibles	Valor EUI
Marc metropolità	Estàndard comú d'indicadors, metodologia de prioritització i caixa d'eines replicable.	Transferibilitat entre municipis i cap a altres àrees urbanes europees.

5. Innovació i lògica demostrativa

L'EUI finança el risc de provar solucions urbanes innovadores. Per ser competitiu, el projecte ha de demostrar per què la combinació proposada no és una mera suma de rehabilitació, carrils bici i participació. La candidatura hauria de formular una innovació verificable, per exemple un «contracte metropolità de proximitat» que vinculi l'accessibilitat als serveis, l'habitatge assequible, l'activació de plantes baixes, la mobilitat i l'espai públic en un únic marc operatiu amb objectius mesurables.

- Seleccionar entre 2 i 3 àrees pilot amb tipologies urbanes diferents i problemes comparables.
- Definir una línia de base d'accessibilitat als serveis essencials en 10/15/20 minuts mitjançant modes sostenibles.
- Aplicar un paquet integrat d'actuacions i no una única infraestructura.
- Mesurar els canvis en accessibilitat, ocupació d'immobles, ús de l'espai públic, mobilitat i assequibilitat.
- Convertir l'aprenentatge en un model transferible a altres municipis del Camp de Tarragona i a ciutats europees.

6. Estructura financera i elegibilitat de la despesa

A la Call 4, EUI-IA cofinança fins al 80 % amb un màxim de 2 M€ FEDER. La FAQ confirma que no hi ha un mínim, però el sistema limita el cost total elegible a 2,5 M€ quan se sol·licita el màxim. Els costos han de ser raonables, verificables, necessaris, addicionals i no poden estar doblement finançats. Les regles s'apliquen per capes: normativa de la UE, regles EUI, normes nacionals i regles internes del soci; en cas de conflicte s'aplica la més estricta.

Les inversions en infraestructura, obres i equipament poden ser elegibles quan siguin centrals per a la solució innovadora i compleixin els requisits de durabilitat i propietat. L'IVA només és elegible sota les condicions previstes per les regles aplicables; la FAQ de la Call 4 indica que ha de ser no recuperable d'acord amb la normativa nacional.

7. Arquitectura de partenariat recomanada

Rol	Perfil suggerit
Main Urban Authority	Municipi de l'AIMCT que compleixi DEGURBA i el llindar de la convocatòria i tingui capacitat de lideratge administratiu i financer.
Associated Urban Authorities	Entre 1 i 2 municipis contigus o funcionalment integrats, evitant una agrupació excessivament complexa.
AIMCT	Coordinació metropolitana, governança, capitalització i transferència; rol formal subjecte a elegibilitat com a Delivery Partner.
Diputació de Tarragona	Delivery Partner o stakeholder per a suport tècnic, dades, escalat i cofinançament; no MUA sota les regles actuals.
URV / coneixement	Disseny de metodologia, línia de base, avaluació i aprenentatge.
Socis socials i econòmics	Entitats d'habitatge, comerç, cures, accessibilitat, mobilitat i participació, només quan tinguin tasques concretes.
Cooperació i replicació europea	La Call 4 (2026) no incorpora un component formal de Transfer Partners. Minho i Split es proposen com a territoris europeus de referència, aprenentatge i futura replicació; no s'han de presentar com a Transfer Partners formals sota les regles de la Call 4. Si una futura convocatòria recupera aquest mecanisme, ambdós serien candidats sòlids subjectes a les seves regles específiques.

7.1 Socis europeus de referència prioritzats

La selecció de Minho i Split respon a una lògica d'aprenentatge comparat, no a la necessitat d'«europeïtzar» artificialment la candidatura. La Call 4 d'EUI-IA no inclou el component formal de Transfer Partners de les Calls 1-3 i, a més, l'EUI prioritza els partenariats locals per resoldre reptes locals. En conseqüència, aquests territoris s'han de plantejar actualment com a socis de cooperació, contrast i capitalització externs al partenariat formal, llevat que una futura convocatòria estableixi un mecanisme diferent.

Territori europeu	Escala i perfil	Valor estratègic i rol recomanat
Área Metropolitana do Minho (Portugal) – en procés de constitució	Referència territorial actual: Cávado + Ave, 14 municipis i 835.060 habitants (Censos 2021). El perímetre institucional definitiu encara està en construcció.	Comparabilitat alta amb el Camp de Tarragona: policentrisme, ciutats mitjanes fortes, mobilitat supramunicipal i creació simultània d'una nova escala de governança. Territori homòleg metropolità prioritari, amb interlocució inicial recomanada amb Braga i Guimarães i posterior incorporació de les CIM do Cávado e do Ave segons el desenvolupament institucional. Útil per a l'intercanvi de metodologia, governança i replicació.

Territori europeu	Escala i perfil	Valor estratègic i rol recomanat
Split Urban Agglomeration (Croàcia)	13 ciutats i municipis; 306.229 habitants (Cens 2021). Aglomeració formalitzada amb estratègia urbana integrada i experiència en ITI/FEDER.	Aporta el contrapunt d'una aglomeració policèntrica costanera que ja ha institucionalitzat la cooperació i utilitzat instruments territorials de Cohesió. Referència de maduresa i soci d'aprenentatge per contrastar instruments d'implementació, governança, indicadors i escalat FEDER de solucions urbanes integrades.

La parella Minho–Split genera una narrativa europea coherent: Tarragona i Minho representen territoris metropolitans emergents que busquen una governança funcional adaptada a dinàmiques reals; Split aporta experiència acumulada en institucionalització, estratègia urbana integrada i ITI. Aquesta combinació permet contrastar tant la innovació urbana com la seva governança i la seva capacitat d'escalat amb fons de Cohesió.

Implicació reguladora: sota la Call 4 aquests dos territoris no han de figurar com a «Transfer Partners», perquè la convocatòria va eliminar aquest component formal. Tampoc convé construir un partenariat transnacional llevat que hi hagi una justificació excepcional. La relació es pot articular mitjançant cartes d'interès, intercanvis tècnics, visites, validació metodològica i accions de capitalització finançades fora del partenariat, deixant oberta la seva incorporació formal únicament si les regles d'una futura convocatòria ho permeten.

8. Criteris d'avaluació i preparació

La preparació s'ha d'orientar no només a l'elegibilitat, sinó també a la qualitat. En la pràctica, un projecte EUI competitiu necessita un problema urbà clarament demostrat, una solució innovadora però executable, un partenariat local amb funcions reals, resultats mesurables i un pla financer sòlid.

Tot i que la Call 4 no incorpora un component formal de transferència, convé demostrar capacitat de capitalització, aprenentatge i replicació. Minho i Split es poden utilitzar per contrastar externament la metodologia i reforçar aquesta dimensió europea sense alterar artificialment l'arquitectura local del projecte.

Pregunta de control	Evidència a preparar
Quin problema metropolità concret resol?	Mapa d'accessibilitat, habitatge i edificis infrautilitzats, mobilitat i bretxes per grups socials.
Què aporta de nou respecte de les polítiques existents?	Comparació amb plans municipals i regionals i justificació de la innovació.
Es pot executar en 24 mesos?	Pilots amb localitzacions, titularitat, permisos, projecte tècnic i cronograma madurs.
Què canvia al final?	Indicadors de resultat abans/després i fites quantificades.
Com es capitalitzarà i replicarà?	Pla de replicació entre municipis del Camp de Tarragona i contrast extern amb Minho i Split. Sota la Call 4 no existeixen Transfer Partners formals; qualsevol mecanisme futur s'haurà d'ajustar a la convocatòria aplicable.

9. Captació de finançament: estratègia EUI + FEDER

Atès que, segons la informació oficial disponible incorporada en aquest informe, al setembre de 2026 no hi ha una cinquena convocatòria EUI-IA planificada oficialment, es recomana separar «encaix programàtic» d'«oportunitat temporal». El projecte s'ha de continuar madurant perquè la seva lògica encaixa plenament en el desenvolupament urbà sostenible finançable pel FEDER, però la recerca de finançament ha de treballar en quatre vies complementàries:

- Via EUI: mantenir una nota conceptual preparada, monitorar qualsevol modificació de la programació EUI o nou instrument urbà europeu i validar l'elegibilitat amb el Secretariat d'aquest programa si s'obre una oportunitat.
- Via FEDER de gestió compartida (40% de finançament): identificar a Catalunya i Espanya línies de desenvolupament urbà sostenible,

regeneració, habitatge, mobilitat i transició verda que puguin finançar l'escalat o parts del projecte. Aquí s'aplicaran directament la programació nacional o regional i el marc dels Reglaments 2021/1058 i 2021/1060.

- **Horitzó més raonable, FEDER 2028–2034:** posicionar el projecte amb antelació per al nou període de programació. La Comissió Europea va presentar el juliol de 2025 la proposta de Marc Financer Pluriennal 2028–2034 i una proposta específica de Reglament FEDER/Fons de Cohesió per al mateix període. Aquest marc encara es troba en negociació i no permet donar per confirmada la continuïtat de l'EUI amb la mateixa configuració actual; tanmateix, sí que reforça la conveniència de preparar des d'ara una cartera metropolitana madura, amb pilots, governança, indicadors i projectes escalables que pugui adaptar-se als futurs instruments de desenvolupament territorial i urbà del FEDER.

10. Full de ruta recomanat

1. Setembre–octubre de 2026: seleccionar entre 2 i 3 àrees pilot i comprovar DEGURBA, població i potencial MUA/AUA amb la taula EUI 2026.
2. Octubre–desembre de 2026: construir una línia de base de proximitat i regeneració, definir el paquet d'intervenció i estimar la inversió.
3. Finals de 2026: realitzar una consulta tècnica amb l'EUI/Urban Contact Point per validar l'arquitectura institucional i confirmar l'horitzó de futures convocatòries.
4. Primer semestre de 2027: mantenir la nota conceptual EUI preparada per a candidatura i, paral·lelament, creuar el projecte amb convocatòries o programació FEDER de gestió compartida i altres fonts compatibles, incorporant també el projecte al posicionament institucional i tècnic de l'AIMCT de cara al nou marc FEDER 2028–2034.
5. Abans de qualsevol candidatura: assegurar l'aprovació política del cofinançament, la titularitat i els permisos i els acords de partenariat.

11. Nota conceptual preliminar

Objectiu: demostrar en diversos entorns urbans del Camp de Tarragona un model integrat de proximitat que permeti a la població accedir a habitatge assequible, serveis essencials, comerç, cures, espai públic i mobilitat sostenible en temps reduïts, mitjançant regeneració física, reutilització d'actius i noves formes de coordinació metropolitana. La metodologia es contrastarà amb Minho i Split com dos territoris europeus comparables, un en fase de construcció metropolitana i l'altre amb experiència consolidada en estratègia urbana integrada i ITI/FEDER.

Innovació proposada: un contracte o metodologia metropolitana de proximitat que combini diagnosi d'accessibilitat, intervenció física, mobilització d'immobles, activació de serveis i avaluació quantitativa en un únic pilot transferible. El component de dades actua com a eina de disseny, seguiment i avaluació.

12. Fonts i referències principals

- [1] Reglament (UE) 2021/1058 relatiu al FEDER i al Fons de Cohesió. Articles 11 i 12: desenvolupament urbà sostenible i European Urban Initiative.
- [2] Reglament (UE) 2021/1060 de disposicions comunes. Marc general dels fons de cohesió i del desenvolupament territorial integrat.
- [3] Reglament (UE, Euratom) 2024/2509 – Reglament financer. Regles financeres del pressupost de la Unió.
- [4] EUI – Fourth Call for Proposals Innovative Actions. Referència operativa 2026: 2 M€ FEDER, 80 %, màxim 2 anys.
- [5] EUI-IA Guidance Call 4 / FAQ oficial. Elegibilitat de les autoritats urbanes, partenariat i confirmació que la Call 4 no incorpora un component formal de Transfer Partners. Font oficial.
- [6] Mirades Metropolitanas – Informe Recopilatori del Cicle, març 2025. Antecedent territorial i estratègic sobre regeneració, connectivitat, inclusió i sostenibilitat.
- [8] Câmara Municipal de Guimarães, «Braga e Guimarães lançam Área Metropolitana do Minho», 21/07/2026. Inici formal del procés metropolità i obertura als municipis del Cávado i de l'Ave. Font oficial.
- [9] INE / CCDR-N, Censos 2021. Població de referència: Cávado 416.605 habitants + Ave 418.455 habitants = 835.060 habitants.
- [10] Grad Split, Strategija razvoja Urbane aglomeracije Split za razdoblje do kraja 2027. Àmbit de 13 ciutats i municipis, estratègia integrada i vinculació al mecanisme ITI. Font oficial.
- [11] Državni zavod za statistiku (Cens 2021), població de la Split Urban Agglomeration: 306.229 habitants; xifra de referència per a l'àmbit de l'aglomeració.
- [12] EUI-IA Call 4 FAQ, apartat Transfer & Capitalisation: la quarta convocatòria no inclou el component formal de Transfer Partners de les Calls 1–3; els partenariats transnacionals no són el model esperat i requereixen una justificació excepcional. Font oficial.
- [13] Comissió Europea, COM(2025) 571 final i COM(2025) 552 final, 16/07/2025. Propostes per al Marc Financer Pluriennal 2028–2034 i per al futur FEDER/Fons de Cohesió 2028–2034. Marc encara subjecte a negociació i aprovació definitiva.

Guillermo Corral

15 de setembre de 2026

Amb el suport de:

Diputació Tarragona